

TANTÁRGYI ADATLAP

GAZDASÁGPOLITIKA

BMEGT30A106

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

GAZDASÁGPOLITIKA

Azonosító

BMEGT30A106

A tantárgy jellege

kontaktórák tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Gilányi Zsolt egyetemi docens gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Közgazdaságtan Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Gazdálkodási és menedzsment alapszak 2021/22/1 félévtől

Tantárgy szerepe:

Ajánlott félév: 3

Szak: Pénzügy és számvitel alapszak 2019/20/1 félévtől

Tantárgy szerepe:

Ajánlott félév: 3

Közvetlen előkövetelmények

Erős Közgazdaságtan I. BMEGT30A003

Gyenge Nincs

Párhuzamos Közgazdaságtan II. BMEGT30A004

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.08.28.) az 580550/5/2026 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2026.08.28-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy a közgazdasági alpműveltséghez tartozó alapvető fogalmak, elvek és összefüggések megismertetésével, illetve a közgazdasági elméletépítés logikájának, valamint a gazdaság állami szabályozási lehetőségeinek bemutatásával nemcsak a mindennapi életben előforduló közgazdasági jelenségek megértéséhez járul hozzá, hanem a tágabb értelemben vett társadalmi jelenségek megértését is segíti.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A hallgató ismeri a közgazdasági alapfogalmakat, az alapvető elméleti modellek logikai struktúráját
2. A hallgató ismeri a nemzeti számvitel logikáját, az ebből nyerhető adatokat
3. A hallgató ismeri a piacgazdaság növekedési logikáját
4. A hallgató ismeri a modern pénz- és bankrendszer működési alapelveit
5. A hallgató ismeri a gazdasági jólét elemzésének fogalmait és eszközeit, valamint a Pareto-hatékonyság fogalmát,
6. A hallgató ismeri a gazdaság szabályozására alkalmazott eszközrendszereket
7. A hallgató ismeri a szabályozó eszközrendszerek működési logikáját, hatásosságukat illetve korlátaikat
8. A hallgató ismeri az alkalmazott eszközrendszer erősségeit és gyengeségeit
9. A hallgató ismeri alternatív javaslatokat
10. A hallgató ismer sikeres és kevésbé sikeres gazdaságpolitikai példákat

Képesség

1. A hallgató képes a piac modelljének komparatív statikai alkalmazására,
2. A hallgató alkalmas gazdasági folyamatok elemzésére,
3. A hallgató képes a gazdaságpolitika piactorzító hatásainak elemzésére,
4. A hallgató képes a gazdaságpolitikai cselekedetek rövid és hosszú távú hatásainak értelmezésére
5. A hallgató képes az intézményrendszer és az alkalmazható gazdaságpolitika kapcsolatának értékelésére
6. A hallgató képes értékelni az alkalmazott gazdaságpolitikai intézkedéseket

Attitűd

1. A hallgató együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. A hallgató folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. A hallgató nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
4. A hallgató törekszik a közgazdasági problémamegoldáshoz szükséges eszközrendszer megismerésére és rutinszerű használatára,
5. A hallgató törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra,
6. A hallgató törekszik a gazdasági hatékonyság szempontjának a vállalati működés során való érvényesítésére.

Önállóság és felelősség

1. A hallgató önállóan végzi a gazdaságpolitikai problémák végiggondolását és adott források alapján történő megoldását,
2. A hallgató nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. A hallgató gondolkodásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.

Oktatásmódszertan

Előadások, számítási gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, Tanulás-támogató anyagok.

Tanulástámogató anyagok

- Halmai Péter (2020): Európai gazdasági integráció (oktató által kijelölt fejezetei), Dialóg Campus, Budapest
- Kutasi Gábor (szerk.) (2025): Gazdaságpolitika: Nyitott gazdaságok gazdasági kormányzása , Ludovika Egyetemi Kiadó
- Bernek Ágnes (2028): Közép- és Kelet-Európa a 21. század geopolitikai/geoökonómiai stratégiáiban, Akadémiai Kiadó

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A tanulási eredmények értékelése egy évközi írásbeli teljesítménymérés (összegző tanulmányi teljesítményértékelés) az aláírásért, illetve egy vizsgaidőszakban végzett összegző teljesítményértékelés (írásbeli vizsga) alapján történik, amelyek közül az utóbbi egy évközi, nem kötelező összegző teljesítményértékelés alapján kiváltható (így az évközi teljesítmény alapján megajánlott jegy szerzhető). A 14 oktatási hét során plusz pontok szerezhetők eseti házi feladatokból, órai feladatokból, illetve órai aktivitástól függően. Az egységes értékelési elveket a tantárgyfelelős és a tantárgy előadói együttesen határozzák meg.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja, zárthelyi dolgozat formájában; amely tartalmaz egyrészt tesztkérdéseket, melyek a lexikális tudást, az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, másrészt esszé jellegű kérdéseket melyek az ismereteket illetve a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgyfelelős határozza meg a tantárgy előadóival egyetértésben. B. Vizsgaidőszakban

végzett teljesítményértékelés (vizsga) A vizsga elemei: 1. Írásbeli teljesítményértékelés (írásbeli vizsga): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja, vizsgadolgozat formájában; amely tartalmaz egyrészt tesztkérdéseket, melyek a lexikális tudást, az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, másrészt esszé kérdéseket melyek a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgyfelelős határozza meg a tantárgy előadóival egyetértésben. 2. Évközi eredmények beszámítása: A sikeres évközi (kötelező és nem kötelező) összegző tanulmányi teljesítmény-értékelések alapján a tantárgyból megajánlott jegy szerzhető, amely kiváltja az írásbeli vizsgán való részvételt. A megajánlott jegyet nem szerző vagy azt el nem fogadó hallgatók a vizsgán való részvétellel teljesíthetik a tárgyat, ebben az esetben a végső érdemjegyet kizárólag a vizsgadolgozat eredménye határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Összegző tanulmányi teljesítményértékelés 1.: 50
- Összegző tanulmányi teljesítményértékelés 2.: 50
- Összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- írásbeli vizsga: 100
- összesen: 100

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, a kötelező évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelésen a megszerezhető pontszám legalább 50 %-át elérje a hallgató.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	92
Jeles	86–92
Jó	74–86
Közepes	62–74
Elégéses	50–62
Elégtelen	50

Javítás és pótlás

1) A kötelező évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelések a szorgalmi időszakban – első alkalommal – díjmentesen pótolhatók vagy javíthatók. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a későbbit vesszük figyelembe. 2) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató aláírást szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal, a pótlási időszakban ismételt kísérletet tehet a sikertelen első pótlás javítására. 3) A nem kötelező évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelés nem pótolható és nem javítható, de a hallgató a megszerzett megajánlott jegyet nem köteles elfogadni, illetve amennyiben az aláírást megszerezte, ér-vényes érdemjegyet az írásbeli vizsga sikeres teljesítésével is szerezhet. Ebben az esetben az évközi teljesítményértékelések eredményét a végső érdemjegy megállapításánál már nem vesszük figyelembe. 4) Az írásbeli vizsga a mindenkor Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a későbbit vesszük figyelembe.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
felkészülés a teljesítményértékelésre	20
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	22
vizsgafelkészülés	20
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Bodrogi Bence Péter oktatási dékánhelyettes 2026.08.25-én. Érvényes 2026.08.25-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

- 1 A gazdaságpolitika értelmezése, definiálása. Tudomány-e a gazdaságpolitika? A gazdaságpolitika funkciói. A gazdaságpolitika részei és értelmezésük. A gazdaságpolitika tárgya, szintjei. Stratégia és gp. Gazdaságpolitika és konszenzus szükségessége. Gazdasági rendszerek – tipológiák. Az egyes modellváltozatok sajátosságai, időbeli és térbeli elhelyezése, összefüggéseik a történeti fejlődéssel. Az állam és a gazdaság kapcsolatának történeti bemutatása. Az állam szerepének és súlyának XX századi átalakulása. Magyarázó elméletek és tényezők. Növekedési ütemek a világ nagy térségeiben és fontosabb országokban hosszabb történeti periódusokban. Az állami kiadások alakulása ugyanezzel. Globalizációs hullámok és periodizálás. Az alkalmazott intézményrendszerek sajátosságai. Összegző teljesítményértékelés Egyéni és közösségi döntések, közjó. Condorcet, Arrow, Buchanan. Az állam funkciói, alap és kiegészítő funkciók. Ezek ellátásához szükséges jövedelem centralizáció. Elméleti megfontolások és tények. Centralizáció és a gazdasági növekedési ütem összefüggései. Gazdaságpolitikai irányzatok és iskolák nézeteinek összevetése. Makromodell a gazdaságpolitika értelmezéséhez. A keynesiánus elmélet és vitatható elemei. Keynesianizmus és monetarizmus. A Keynes – Hayek vita. Osztrák makroökonómia. A pénz semlegessége és az infláció hatásmechanizmusa. Számlarendek, statisztikai rendszerek. Államháztartás – költségvetés. Egyenleg, szerkezet, hiány, államadósság. Európai Unió összehasonlítások. A bel és külgazdasági egyensúlyt kifejező kategóriák. Monetáris statisztikák. Összegző teljesítményértékelés A jóléti állam kialakulásának következményei, összefüggése a XX. századi egyéb gazdasági változásokkal. A svéd modell és a német szociális piacgazdaság bemutatása és sikerességük összevetése. A neoliberais fordulat a gazdaságpolitikában a hetvenes-nyolcvanas évek fordulóján. A posztoszocialista átmenet problémái és ezek kezelési alternatívái. Összegző teljesítményértékelés. Zárthelyi pótlások.

További oktatók

Dr. Gilányi Zsolt	egyetemi docens	gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu
Dr. Bánhidi Zoltán	egyetemi adjunktus	banhidi.zoltan@gtk.bme.hu
Dr. Bernek Ágnes	egyetemi adjunktus	bernek.agnes@gtk.bme.hu
Hevér Boglárka	egyetemi tanársegéd	hever.boglarka@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.